

**Wyjaśnienia dotyczące powoływania
przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego urzędników wyborczych**

**(wersja uaktualniona,
uwzględniająca wyjaśnienia wydane do dnia 13 marca 2018 r. oraz uchwałę
z dnia 12 marca 2018 r. w sprawie określenia szczegółowego zakresu zadań
urzędników wyborczych, sposobu ich realizacji oraz zasad wynagradzania
za ich realizację, a także zasad zwolnienia od pracy zawodowej na czas
wykonywania obowiązków urzędnika wyborczego w wyborach organów
jednostek samorządu terytorialnego)**

1. Zgodnie z art. 191b § Kodeksu wyborczego urzędnikiem wyborczym nie może być osoba ujęta w stałym rejestrze wyborców objętym zakresem działania tego urzędnika, przy czym zakaz ten nie dotyczy miast na prawach powiatu, a ponadto urzędnik wyborczy nie może wykonywać swojej funkcji w gminie, na obszarze której ma miejsce zatrudnienia.

Powyższe należy rozumieć w ten sposób, że m. in. osoba zatrudniona:

- 1) w urzędzie gminy wiejskiej, mającej siedzibę na obszarze miasta na prawach powiatu, może być urzędnikiem wyborczym w tym mieście na prawach powiatu; nie ma przy tym znaczenia, czy mieszka w tym mieście, czy też nie;
- 2) w starostwie powiatowym lub w urzędzie miasta może być urzędnikiem wyborczym w gminie wiejskiej mającej siedzibę na obszarze tego miasta, pod warunkiem, że nie mieszka na terenie tej gminy wiejskiej;
- 3) w urzędzie gminy wiejskiej może być urzędnikiem wyborczym w mieście, w którym znajduje się siedziba urzędu tej gminy, pod warunkiem, że nie mieszka w tym mieście (chyba, że jest to miasto na prawach powiatu — wówczas może w nim mieszkać);
- 4) w starostwie powiatowym nie może być urzędnikiem wyborczym w mieście będącym siedzibą tego starostwa, lecz może być urzędnikiem wyborczym w innej gminie, w tym w gminie z obszaru danego powiatu;
- 5) w urzędzie marszałkowskim lub w urzędzie wojewódzkim danego województwa nie może być urzędnikiem wyborczym w mieście będącym

siedzibą odpowiednio tego urzędu marszałkowskiego lub urzędu wojewódzkiego, lecz może być urzędnikiem wyborczym w innej gminie, w tym w gminie z obszaru tego województwa;

- 6) w delegaturze urzędu marszałkowskiego lub urzędu wojewódzkiego nie może być urzędnikiem wyborczym w mieście będącym siedzibą tej delegatury, lecz może być urzędnikiem wyborczym w innej gminie, w tym w gminie z obszaru właściwości terytorialnej tej delegatury.
2. Zgodnie z art. 2 Kodeksu pracy **pracownikiem** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. W związku z tym, że zgodnie z art. 191c § 1 Kodeksu wyborczego urzędników wyborczych powołuje się **spośród pracowników** urzędów obsługujących organy administracji rządowej, samorządowej lub jednostek im podległych albo przez nie nadzorowanych, **osoby wykonujące pracę w tych urzędach w ramach innego stosunku prawnego niż stosunek pracy (np. na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy zlecenia), nie mogą być urzędnikami wyborczymi**, gdyż nie są pracownikami w rozumieniu Kodeksu pracy. **Obowiązek zatrudnienia** w wymienionych wyżej urzędach **musi być spełniony na dzień powołania na funkcję urzędnika wyborczego**.
3. W związku ze zgłaszanymi wątpliwościami Państwowa Komisja Wyborcza wyjaśniała, że m. in. urzędnicy sądów i prokuratury, nauczyciele akademicki, nauczyciele szkół i przedszkoli niepublicznych, członkowie Regionalnych Komisji Orzekających przy Regionalnych Izbach Obrachunkowych, nie należą do grona pracowników spełniających wymogi art. 191c § 1 Kodeksu wyborczego. Nie mogą zatem zostać powołani na funkcję urzędnika wyborczego.
4. O funkcję urzędnika wyborczego poza pracownikami urzędów administracji rządowej i samorządowej mogą się ubiegać m. in.: nauczyciele oraz inni pracownicy szkół i przedszkoli prowadzonych przez samorządy, pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, pracownicy spółek skarbu państwa i spółek komunalnych.
5. Na druku zgłoszenia kandydata można podać kilka gmin, w których chce się pełnić funkcję urzędnika wyborczego. Zgłoszenie można także złożyć na odrębnym druku

dla każdej gminy. Jednakże trzeba mieć przy tym na uwadze, że ze względu na zakres zadań urzędnika wyborczego, **niemożliwe jest jednoczesne pełnienie funkcji urzędnika wyborczego przez daną osobę w więcej niż jednej gminie.**

6. **Podziału zadań pomiędzy urzędników wyborczych w danej gminie dokonywał będzie komisarz wyborczy.**
7. Przepisy ustawy Kodeksu wyborczego **nie przewidują zwrotu kosztów dojazdu urzędnika wyborczego** do gminy, w której będzie on pełnił swoją funkcję.
8. Urzędnikowi wyborczemu za realizację ustawowych zadań przysługuje wynagrodzenie proporcjonalne do czasu ich realizacji, przy założeniu że wysokość wynagrodzenia za miesiąc pracy ustalana jest na podstawie kwoty bazowej przyjmowanej do ustalenia wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z zastosowaniem mnożnika 2,5 (art. 191 e § 3 Kodeksu wyborczego). Kwota bazowa do ustalenia wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosi 1789,42 zł. W takim przypadku wysokość wynagrodzenia za miesiąc pracy urzędnika wyborczego wynosić będzie 4473,55 zł, jednakże wyłącznie przy założeniu, że będzie on wykonywał swoje zadania w pełnym miesięcznym wymiarze czasu.
9. Wynagrodzenie przysługuje urzędnikowi wyborczemu za dzień, w którym wykonywał swoje zadania, w wysokości 1/20 kwoty ustalonej zgodnie z art. 191e § 3 Kodeksu wyborczego, z zastrzeżeniem, że kwota wynagrodzenia nie może być większa niż 4473,55 zł za miesiąc pracy.
10. Ze względu na zakres prac ustawowo określonych dla urzędnika wyborczego, które należy wykonywać od 30 dnia przed dniem wyborów do dnia przyjęcia depozytu od właściwych komisji wyborczych, urzędnikowi w tym okresie przysługuje wynagrodzenie w kwocie 4473,55 zł za miesiąc pracy.
11. W uzasadnionych przypadkach, ze względu na zakres wykonywanego zadania, komisarz wyborczy może podjąć decyzję o zwiększeniu lub zmniejszeniu ustalonej proporcjonalnie kwoty, z zastrzeżeniem, że kwota wynagrodzenia nie może być większa niż 4473,55 zł za miesiąc pracy.
12. Urzędnik wyborczy sporządza zestawienie wykonanych czynności i okresów ich wykonywania. Zestawienie to sporządzane jest w dwóch egzemplarzach, z których

jeden przeznaczony jest dla komisarza wyborczego, a drugi dla urzędnika wyborczego.

13. Urzędnik wyborczy przy wykonywaniu zadań powinien dążyć do tego, aby zaplanowane zadania możliwe do wykonania w ciągu jednego dnia, nie były rozkładane na następne dni.
14. Czynności, w zależności od ich charakteru, urzędnik wyborczy może wykonywać poza siedzibą i godzinami pracy urzędów.
15. Warunkiem wypłacenia należności urzędnikowi wyborczemu jest zatwierdzenie przez komisarza wyborczego zestawienia. Komisarz wyborczy może odmówić zatwierdzenia zestawienia w przypadku niewłaściwego wykonywania zadań lub w przypadku stwierdzenia zawyżenia przez urzędnika wyborczego czasu ich wykonywania, wydając stosowne polecenie w tym zakresie.
16. Płatność wynagrodzenia urzędnika wyborczego następuje raz w miesiącu, do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługuje wynagrodzenie.
17. Pełnienie funkcji urzędnika wyborczego nie wiąże się z nawiązaniem stosunku pracy, ani zawarciem umowy cywilnoprawnej.
18. Pracodawca obowiązany jest zwolnić urzędnika wyborczego od pracy zawodowej w celu umożliwienia mu wykonywania zadań.
19. Urzędnik wyborczy, w razie zamiaru skorzystania ze zwolnienia od pracy, o którym mowa w art. 191e § 3 Kodeksu wyborczego, jest obowiązany, co najmniej na 3 dni przed przewidywanym terminem nieobecności w pracy, uprzedzić, w formie pisemnej, pracodawcę o przyczynie i przewidywanym okresie nieobecności w pracy.
20. W sytuacjach nagłych urzędnik wyborczy może poinformować pracodawcę o konieczności wykonywania zadań urzędnika wyborczego i przewidywanym okresie nieobecności w pracy po upływie terminu określonego. Zawiadomienie to może zostać dokonane np. telefonicznie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej (e-mail).
21. Nie później niż następnego dnia po upływie okresu nieobecności w pracy, urzędnik wyborczy zobowiązany jest dostarczyć pracodawcy zaświadczenie

usprawiedliwiający nieobecność w pracy w związku z wykonywaniem zadań urzędnika wyborczego. Zaświadczenie powinno zawierać co najmniej imię i nazwisko urzędnika wyborczego oraz czas nieobecności w pracy.

22. Zaświadczenie wystawia komisarz wyborczy. Zaświadczenie jest sporządzane w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje urzędnik wyborczy w celu przedstawienia pracodawcy, a drugi pozostaje w dokumentacji delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

Jednocześnie należy podkreślić, że szczegółowe zadania urzędników wyborczych określone zostały w uchwale z dnia 12 marca 2018 r. w sprawie określenia szczegółowego zakresu zadań urzędników wyborczych, sposobu ich realizacji oraz zasad wynagradzania za ich realizację, a także zasad zwolnienia od pracy zawodowej na czas wykonywania obowiązków urzędnika wyborczego w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego.